

Αφιέρωμα

Η εκδρομή μας στο Βερολίνο

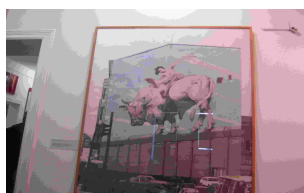
Στο πλαίσιο ενός πολιτιστικού προγράμματος με θέμα «Έλληνες καλλιτέχνες της διασποράς», η καθηγήτρια γερμανικών Μπάνου Σοφία και ο καθηγητής φυσικής αγωγής Λαμπαθάκης Μιχαήλ επισκέφτηκαν, από τις 31/3 έως τις 5/4, το Βερολίνο με μία ομάδα μαθητών από όλες τις τάξεις του σχολείου μας. Σ' αυτό το πρόγραμμα συνεργάστηκαν οι μαθητές μας με μία ομάδα μαθητών από το γυμνάσιο Σπηλίου και συνταξίδεψαν. Συνοδοί καθηγητές ήταν η κ.Σκούρα Ευδοκία και η κ. Δημητριάδου Ευλαμπία.

Το ταξίδι είχε στόχο να γνωρίσουν οι μαθητές τους Έλληνες καλλιτέχνες, τον τρόπο ζωής και δημιουργίας τους στο Βερολίνο αλλά και να διευρύνουν τους ορίζοντές τους ανακαλύπτοντας ένα διαφορετικό πολιτισμό. Συμπληρωματικός στόχος ήταν, επιπλέον, οι μαθητές να ακούσουν και να χρησιμοποιήσουν στο περιβάλλον της τη δεύτερη ξένη γλώσσα που επέλεξαν να μάθουν αποκτώντας έτσι περισσότερη αυτοπεποίθηση στην ικανότητα της απλής καθημερινής επικοινωνίας με αυτήν τη γλώσσα. Με το σύνθημα, τέλος, «Όσο θα κρατάει ο ένας λαός τον άλλο, θα χτίζονται γέφυρες ανάμεσά τους» (*Wir halten zusammen und bauen Brücken*), το οποίο αναγραφόταν σε πάνινες τσάντες, προσπάθησαν να μεταφέρουν ένα μήνυμα αλληλεγγύης μεταξύ των δύο λαών καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού.

Οι μαθητές περιγράφουν τις εντυπώσεις τους με τα δικά τους μάτια και μας ξεναγούν στην πόλη:

1^η ημέρα

Η πρώτη μέρα στο Βερολίνο μάς φάνηκε ότι ήταν η πιο κουραστική. Ξυπνήσαμε κατά τις 7.30 για να πάρουμε πρωινό. Το πρωινό ήταν συνηθισμένο, παρόμοιο με το ελληνικό. Πρώτος μας σταθμός ήταν το μουσείο του τείχους 'Checkpoint Charlie', όπου είδαμε διάφορα μέσα με τα οποία προσπαθούσαν οι άνθρωποι κατά τη διάρκεια του Ψυχρού του τείχους (Δυτικό Βερολίνο), προκειμένου να δραπετεύσουν επινοούσαν τους πιο απίθανους χωρέσουν σε μία βάλιτσα με σκαραβέου ή ακόμη και να

Πολέμου να περάσουν στην άλλη πλευρά. Αυτό που με άφησε άφωνο ήταν πως, όσοι ζούσαν στο ανατολικό Βερολίνο, τρόπους, όπως για παράδειγμα να κρυφό πάτο, κάτω από το κάθισμα ενός χρησιμοποιήσουν αυτοσχέδιο αερόστατο.

«Ο άνθρωπος κάνει τα πάντα για να κερδίσει την ελευθερία του», σκέφτηκα. Όταν βγήκαμε έξω, οι δρόμοι ήταν κλειστοί, επειδή είχαν μαραθώνιους αγώνες με ειδικά πατίνια. Αφού τους χαζέψαμε λίγο, πήγαμε

στο ατελιέ του ζωγράφου Thrafa. Ήταν ένας όμορφος χώρος σε ένα νεοκλασικό κτίριο με μεγάλα παράθυρα. Λίγοι πίνακες κοσμούσαν το απλό αλλά ζεστό δωμάτιο. Μιλήσαμε μαζί με τον καλλιτέχνη και μάθαμε σχετικά με τη ζωή και το έργο του ίδιου και άλλων Ελλήνων ζωγράφων που ζουν στη Γερμανία

Για γεύμα πήγαμε στην περιοχή Kreuzberg, όπου μας συνόδεψε και ο ίδιος ο ζωγράφος, και δοκιμάσαμε τούρκικη κουζίνα. Αυτή η περιοχή είναι γνωστή για τον πολυπολιτισμικό της χαρακτήρα. Εδώ θα βρει κανείς εστιατόρια και ταβερνούλες από διάφορες χώρες. Μου άρεσε αυτό το μέρος, γιατί είχα την αίσθηση ότι συναντήθηκαν πολλοί πολιτισμοί και δημιούργησαν ένα πολύχρωμο παζλ. Οι αλλοδαποί εδώ φαίνονται να είναι καλά ενταγμένοι στη γερμανική κοινωνία. Το φαγητό, όμως, στο τούρκικο εστιατόριο δε μας πολυάρεσε, επειδή είχε παράξενα μπαχαρικά και ο γύρος ήταν από κατσικίσιο κρέας. Παρατήρησα ότι οι Τούρκοι έχουν πολλά κοινά με τους Έλληνες στη συμπεριφορά τους. Αργότερα, πήραμε το μετρό και πήγαμε στο εντυπωσιακό μουσείο Τεχνολογίας και Επιστημών «Deutsches Technikmuseum Berlin».

Εκεί μείναμε περίπου τρεις ώρες. Εντυπωσιάστηκα πολύ από τα εκθέματα. Είδαμε τα πρώτα ποδήλατα που κατασκευάστηκαν, ατμομηχανές από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης, αεροπλάνα με ιστορική σημασία... Κάνοντας μία σύγκριση με την εποχή που ζούμε σκέφτηκα πόσο πολύ έχουν εξελιχθεί τα πράγματα από εκείνους τους καιρούς. «Η τεχνολογία έχει προοδεύσει σημαντικά», αναλογίστηκα, όταν έπειτα επισκεφτήκαμε το μοντέρνο σιδηροδρομικό σταθμό.

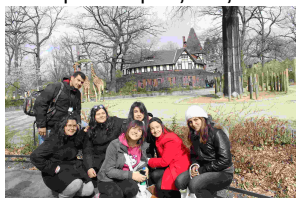

Ύστερα πήγαμε για δείπνο στο Ku'damm (σημαντικός εμπορικός δρόμος). Εκεί καθήσαμε σε μια φανταστική πιτσαρία, όπου απολαύσαμε τα ωραία πιάτα και ταυτόχρονα διασκεδάσαμε. Μετά περπατήσαμε μέχρι το ξενοδοχείο. Τέλος, το βράδυ πριν κοιμηθούμε, μαζευτήκαμε με τα μισά παιδιά του Γυμνασίου του Σπηλίου και γνωριστήκαμε καλύτερα! Ήταν μία κουραστική μέρα, αλλά πολύ γεμάτη.

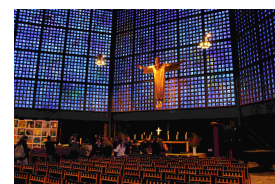
Δουλγεράκης Ζήσης

2^η ημέρα

Ξεκινήσαμε την περιήγησή μας στην πόλη του Βερολίνου από την εκκλησία Kaiser-Wilhelm-Gedachtniskirche. Πρόκειται για ένα ναό αφιερωμένο στον αυτοκράτορα Γουλιέλμο. Χτίστηκε στο κέντρο του πρώην δυτικού Βερολίνου μεταξύ του 1891 και του 1895. Στη διακόσμησή της υπήρχε και ένα μεγάλο ψηφιδωτό που απεικονίζει την ιστορία της Πρωσίας. Το 1943, όμως, χτυπήθηκε από βόμβα και κήκε. Έτσι, το 1961 μια νέα οκταγωνική εκκλησία σχεδιάστηκε και χτίστηκε από σπλισμένο σκυρόδεμα με μπλε γυάλινα τούβλα. Έπειτα, επισκεφθήκαμε τον Ζωολογικό Κήπο και το Ενυδρείο. Αυτός ο ζωολογικός κήπος είναι ένας από τους μεγαλύτερους κήπους του κόσμου. Πριν από τον πόλεμο είχε χιλιάδες ζώα, μετά όμως απέμειναν 100. Σήμερα έχει 15.000. Τα περισσότερα ζώα ζουν ελεύθερα. Το ενυδρείο είναι ένα από τα μεγαλύτερα της Γερμανίας. Χτίστηκε το 1913 και έχει πάνω από 9.000 θαλάσσιους οργανισμούς.

Στη συνέχεια ακολούθησε περίπατος στον Εθνικό Κήπο Tiergarten. Αυτός ο κήπος είναι το πιο παλιό δημόσιο πάρκο. Πολλοί τουρίστες το επισκέπτονται κάθε χρόνο. Παρολ'αυτά για πολλά χρόνια ήταν κλειστός για το κοινό. Αρχικά ήταν περιοχή κυνηγιού και μετά από προτροπή του Πρώσου βασιλιά

Φρειδερίκου Α' ανοίχτηκαν δρόμοι που έδωσαν πρόσβαση σε όλους. Τώρα πια, εκτός από τις απέραντες πράσινες εκτάσεις, υπάρχουν και πολλά αξιοθέατα για να θαυμάζουν οι ντόπιοι και οι ξένοι.

Αμέσως μετά κατευθυνθήκαμε στο Potsdamer-Platz. Πρόκειται για μια από τις πιο πολυσύχναστες πλατείες της Ευρώπης, η οποία κατά τον Β' από την επανένωση του υπέροχα αρχιτεκτονικά καταστήματα και θέατρο. Γιάννη Ζώτο, ο οποίος είναι φιλοξένησε και μας μίλησε με του και τη συνεργασία του με Έλληνες καλλιτέχνες. Μέσα σε μια μέρα είδαμε υπέροχα πράγματα, θαυμάσαμε, χαζέψαμε, ψωνίσαμε, διασκεδάσαμε και γνωρίσαμε νέα πρόσωπα. Σίγουρα ήταν μια εμπειρία που θα ήθελα να ξαναζήσω.

παγκόσμιο πόλεμο είχε καταστραφεί. Μετά Βερολίνου ξαναχτίστηκε και σήμερα υπάρχουν οικοδομήματα, κινηματογράφοι, εμπορικά Τέλος, συναντήσαμε τον Έλληνα μουσικό ένας πολύ ευχάριστος άνθρωπος. Μας πολύ ενθουσιασμό για το τραγούδι, τη ζωή

Νικολιδάκη Ελένη

3^η ημέρα

Αφού πήραμε πρωινό, ξεκινήσαμε το πρόγραμμά μας με προορισμό αρχικά το τείχος του Βερολίνου -όσο δηλαδή είχε απομείνει μετά από την κατεδάφισή του στις 9 Νοεμβρίου 1989, το ενάμιση χιλιόμετρο δηλαδή. Εκεί

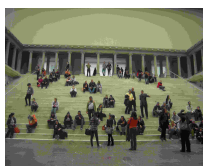
είδαμε να έχουν δώσει στο ιστορικό αυτό μνημείο νέα πνοή και άλλο συμβολισμό τα έργα 100 καλλιτεχνών από όλο τον κόσμο, οι οποίοι με τις ζωγραφιές τους έχουν εκφράσει τα συναισθήματά τους και τις σκέψεις τους για το γκρέμισμα του τείχους και την επανένωση των Βερολινέζων. Έτσι, το τείχος με τα γκράφτι έχει αποκτήσει ζωή.

Αμέσως μετά πήγαμε στο ιστορικό κέντρο του ανατολικού Βερολίνου στην Alexanderplatz, και στον Πύργο της χτίστηκε μεταξύ του αποτελούν κτίσμα στην Ευρώπη στα 204 μέτρα Όσα είδαμε πεζοί ώρα και η θέα ήταν Συνεχίσαμε

τηλεόρασης, στον οποίο και ανεβήκαμε. Ο πύργος αυτός 1965 και του 1969 και μαζί με την Πύλη του Βραδεμβούργου χαρακτηριστικά σύμβολα της πόλης. Είναι το τρίτο υψηλότερο (368 μέτρα). Από την πλατφόρμα των επισκεπτών που βρίσκεται θαυμάσαμε την πόλη σε μία ακτίνα έως και 42 χιλιομέτρων. εκείνες τις μέρες, τα είδαμε και από ψηλά μέσα σε μόνο μία τόσο υπέροχη!

την περιήγησή μας στο Μουσείο της Περγάμου, το οποίο είναι φανταστικό. Έχει μεταξύ άλλων εκθεμάτων και αναπαραστάσεις από την τιτανομαχία -βέβαια δεν είναι ολόκληρο το κάθε άγαλμα που βρίσκεται πάνω στον τοίχο. Το μουσείο έχει διάφορες μακέτες με την αρχαία Αθήνα, επειδή οι Γερμανοί λάτρευαν και εξακολουθούν να λατρεύουν τον Ελληνικό πολιτισμό...! Οι συλλογές αυτού του περίφημου μουσείου που αποτελεί σήμα κατατεθέν για το Βερολίνο ήταν αποτέλεσμα των ανασκαφών που διεξήγαγαν Γερμανικές αρχαιολογικές αποστολές στην Εγγύς και Μέση Ανατολή. Παρουσιάζονται, επίσης, ορισμένα εξαιρετικά αγάλματα Ελλήνων θεών που βρέθηκαν στη ιδιαίτερα εντυπωσιάστηκα, όμως, με την πύλη Στο μουσείο αυτό ένιωσα πολύ υπερήφανη λυπήθηκα που δε βρίσκονται αυτά τα από εκεί ένιωσα ότι άφησα ένα κομμάτι μου πίσω.

δείγματα ελληνικής γλυπτικής, πολλά Μίλητο, στη Σύρο και στη Νάξο. της Ιστάρ από την αρχαία Βαβυλώνα που είμαι Ελληνίδα, αλλά ταυτόχρονα εκθέματα στην Ελλάδα. Φεύγοντας

Μετά το μουσείο πήγαμε στην πύλη του Βραδεμβούργου, η οποία είναι πολύ ωραίο αξιοθέατο. Παλιότερα η πύλη αυτή ήταν η πύλη της πόλης. Μου θύμιζε κάπως τα προπύλαια της Ακρόπολης!!!

Ο τελευταίος σταθμός μας αυτή την ημέρα ήταν το κοινοβούλιο. Ήταν πραγματικά ένα από τα πιο φανταστικά κτίρια του Βερολίνου που δεν πρόκειται να ξεχάσω ποτέ!!! Ο 'τρούλος' του είναι ολόκληρος από γυαλί!

ΜΑΚΑΡΙ ΝΑ ΕΙΜΑΣΤΑΝ ΑΚΟΜΑ ΣΤΟ ΒΕΡΟΛΙΝΟ!!!!!!!!!!!!!!

Νικηφόρου Ραφαηλία

Τελευταία μέρα

Στις 8.30 το πρωί πήραμε πρωινό στο ξενοδοχείο. Ο ξεναγός μάς περίμενε στις 9.30 στην είσοδο του ξενοδοχείου, όπου θα συγκεντρωνόμασταν για να ξεκινήσουμε την ξενάγησή μας στο Potsdam. Το Potsdam (περιοχή 26 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά του Βερολίνου), είναι η πρωτεύουσα του γερμανικού κρατιδίου του Βραδεμβούργου. Ο καιρός μας τα χάλασε λίγο, γιατί ήταν η μόνη μέρα που έβρεχε. Αρχικά, πήραμε λεωφορείο και πήγαμε στη λίμνη Wannsee, στην περιοχή Steglitz - Zehlendorf. Εκεί βρίσκεται μια βίλα, όπου σύμφωνα με την ιστορία έλαβε χώρα η διάσκεψη ανώτερων αξιωματούχων των Ναζί για να σχεδιαστεί η τελική λύση του «Εβραϊκού Ζητήματος». Μετά την ξενάγηση στη λίμνη Wannsee πήγαμε στο παλάτι Cecilienhof που βρίσκεται στο βόρειο τμήμα των νέων κήπων του Potsdam και είναι το τελευταίο παλάτι που χτίστηκε από την βασιλική οικογένεια Hohenzollern. Σήμερα το παλάτι χρησιμεύει σαν μουσείο και ξενοδοχείο.

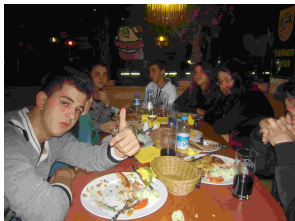

Τελειώνοντας τη ξενάγηση στο παλάτι Cecilienhof επισκεφτήκαμε το παλάτι Sanssouci, την καλοκαιρινή κατοικία του Φρειδερίκου του Μεγάλου, βασιλιά της Πρωσίας. Το παλάτι χτίστηκε μεταξύ του 1745 και του 1747 για να ικανοποιήσει την ανάγκη του Φρειδερίκου να χαλαρώνει μετά από τις δυσκολίες της βασιλικής αυλής. Μου άρεσε ιδιαίτερα ο κήπος που υπάρχει στο παλάτι, ο οποίος είναι τεράστιος κι έχει ένα σιντριβάνι στο κέντρο του. Εκεί τραβήξαμε πολλές φωτογραφίες.

Αργά το απόγευμα επιστρέψαμε στο Βερολίνο, όπου οι καθηγητές μάς άφησαν ελεύθερους για ψώνια σε ένα εμπορικό

κέντρο. Υπήρχαν γνωστές μάρκες. παρατήρησα ότι εκεί Το βράδυ πήραμε το για δείπνο. μας άρεσαν πολύ και Μετά από το Πήγαμε στα δωμάτια πρωί την επόμενη μέρα θα παίρναμε το δρόμο της επιστροφής.

καφετέριες και πολλά ακριβά μαγαζιά με διάφορες Καθώς κάναμε την βόλτα μας στο εμπορικό κέντρο, πολλοί αλλοδαποί ζουν ειρηνικά με τους Γερμανούς. μετρό και πήγαμε στο εμπορικό κέντρο Eurora Center Δοκιμάσαμε γερμανικά φαγητά, από τα οποία άλλα άλλα όχι τόσο.

δείπνο γυρίσαμε όλοι κουρασμένοι στο ξενοδοχείο. μας και ετοιμάσαμε τις βαλίτσες μας, επειδή νωρίς το

Αυτή η εκδρομή θα μου μείνει αξέχαστη...! Γιατί εκτός του ότι γνώρισα ένα διαφορετικό πολιτισμό, την ιστορία μας άλλης χώρας και είδα σημαντικά αξιοθέατα, ήρθα σε επαφή και με ανθρώπους, με τους οποίους κατάφερα να επικοινωνήσω με μεγαλύτερη ευκολία από ό,τι νόμιζα. Αυτό το ταξίδι με έκανε λίγο πιο ανεξάρτητη. Θα έλεγα μάλιστα, ότι ξεπέρασα λίγο το φόβο που είχα για το άγνωστο.

Ιωάννα Τσιτάκη

Οι καλλιτέχνες που επισκεφτήκαμε

Thrafia

Ο Thrafia μεγάλωσε στην Ελλάδα. Πρωτοασχολήθηκε με τη ζωγραφική όταν ήταν 11 χρονών. Το 'Thrafia' είναι το ψευδώνυμο που έχει από την παιδική του ηλικία. Έφυγε από την Ελλάδα στα χρόνια της δικτατορίας και πήγε στο Λονδίνο, όπου αναδείχτηκε το ταλέντο του, πήρε υποτροφία και σπούδασε εκεί. Ύστερα πήγε στο Βερολίνο για επαγγελματικούς και μόνο λόγους. Εκεί έζησε κατά τη διάρκεια της κατοχής, αλλά και στην αλλαγή. Δεν ξέχασε, όμως, την Ελλάδα, αντιθέτως τη λατρεύει, έρχεται όποτε του δοθεί ευκαιρία και αν θα μπορούσε, θα έμενε στην Ελλάδα.

Συνέντευξη

- **Εμπνευστήκατε από κάποιο πρόσωπο της οικογένειάς σας;**

Το σπίτι μου ήταν άσχετο από ζωγραφική, ο πατέρας μου μόνο είχε να κάνει με την αρχιτεκτονική και το σχέδιο, ήταν μηχανικός πλοίων. Εκείνος με έπαιρνε στο λιμάνι και από εκεί άρχισα να έχω επαφή με τα τέσσερα στοιχεία της φύσης και το φως.

- **Τι είδους ζωγραφική σας αρέσει;**

Οι ρίζες της ζωγραφικής μου πάντα είχαν θέμα, δεν είναι τελείως αφηρημένη. Συνήθως, όσοι ζωγραφίζουν αφηρημένη τέχνη δεν ξέρουν να την ερμηνεύσω. Ξεκινάνε να ζωγραφίζουν χωρίς να έχουν κάποιο συγκεκριμένο θέμα, αντιθέτως εγώ μπορώ να ερμηνεύσω έναν πίνακά μου.

- **Τι συναισθήματα σας προκαλεί η διαδικασία της ζωγραφικής;**

Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της ζωγραφικής απολαμβάνω κάθε δευτερόλεπτο, δεν την κάνω αναγκαστικά και θεωρώ ότι είναι μια ωραία περιπέτεια.

- **Πόσο καιρό χρειάζεστε να τελειώσετε έναν πίνακα;**

Μέχρι τώρα, μου έχει κοστίσει ακόμα και 45 χρόνια, αναλόγως αν είμαι ικανοποιημένος με το έργο ή όχι. Για να είμαι ικανοποιημένος με ένα έργο, θέλω το έργο αυτό να το βλέπει ο θεατής, να καταλαβαίνει και να ξαναβρίσκει την περιπέτεια που ζωγράφισα. Με σκοπό να το πετύχω αυτό, θα πειράζω και θα αλλάζω το έργο μέχρι να νιώσω αυτήν την ικανοποίηση.

- **Ποιο από τα έργα σας σάς έχει μείνει αξέχαστο;**

Θυμάμαι τα πρώτα μου έργα που ήταν ζωγραφιές, που είχαν θέμα ό,τι είχε να κάνει με ζώα, από Mickey mouse μέχρι και απεικονισμένα ζώα που τα αντέγραφα συνήθως με μολύβι.

- **Τα παιδικά σας χρόνια ήταν σκληρά:**

Καθόλου σκληρά, έφυγα όμως κακήν κακώς από την Ελλάδα κατά τη διάρκεια της δικτατορίας και πήγα στο Λονδίνο χωρίς πολλά χρήματα. Εκεί έκανα μια έκθεση από την οποία μάζεψα λίγα χρήματα. Έπειτα έκανα φροντιστήρια για να μαζέψω κι άλλα. Σπούδασα με υποτροφία από το Εγγλέζικο κράτος δείχνοντάς τους το πορτοφόλιο μου που το βρήκαν πολύ ωραίο. Εκείνο τον καιρό πέρασα μία από τις καλύτερες περιόδους της ζωής μου. Στη Γερμανία ήρθα λόγω ανάπτυξης του εικαστικού χώρου στην χώρα αυτή.

Γιάννης Ζώτο

Ο Γιάννης Ζώτο σπούδασε από το 1984 έως το 1989 κλασική κιθάρα στην ανωτάτη σχολή μουσικής Hans Eisler στο Βερολίνο. Από το 1984 έως το 1987 ήταν μέλος του συγκροτήματος Percussion & Strings. Από το 1987 έως το 1989 έπαιζε στο συγκρότημα της Barbara Thalheim. Πολύ νωρίς άρχισε τη συνεργασία του με τον Έλληνα συνθέτη Μίκη Θεοδωράκη. Η σχέση αυτή παραμένει αδιάκοπη. Ο Γιάννης Ζώτο συνεργάζεται, επίσης, με την Μαρία Φαραντούρη, τον Γιώργο Νταλάρα, την Δήμητρα Γαλάνη κ.ά.

Συνέντευξη

- **Από ποιο μέρος της Ελλάδας κατάγεστε:**

Ο πατέρας μου από την Ήπειρο και η μητέρα μου από την Θράκη.

- **Αηλαδή μεγαλώσατε στην Ελλάδα:**

Όχι, στη Γερμανία.

- **Από ποια ηλικία ασχολείστε με τη μουσική:**

Από τα δεκατρία μου χρόνια.

- **Παίζετε ένα συγκεκριμένο μουσικό όργανο:**

Παίζω κιθάρα, μπουζούκι, ούτι, μαντολίνο, ό,τι έχει σχέση με χορδές.

- **Τι σας ώθησε να ασχοληθείτε με τη μουσική:**

Η δασκάλα της μουσικής, η οποία είχε πει στη μητέρα μου: «Αυτό το παιδί σαν να έχει κάποιο ταλέντο, δεν το στέλνεις να μάθει κανένα μουσικό όργανο;». Στην οικογένειά μου δεν έπαιζε κανένας μουσικό όργανο.

- **Ποια μουσική σας εκφράζει:**

Μου αρέσουν πολλά είδη μουσικής.

- **Θαυμάζεται κάποιον μουσικό από τον χώρο της Ελλάδας:**

Πάνω από όλους τον Μίκη Θεοδωράκη και από τους νεότερους τον Μάλαμα, τον Θανάση Παπακωνσταντίνου κ.ά.

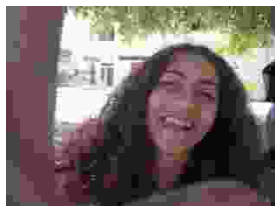
- **Ποιοι καλλιτέχνες ήταν τα προτυπά σας κατά την παιδική σας ηλικία:**

Επειδή μεγάλωσα στη Γερμανία, άκουγα κυρίως ελαφρολαϊκά τραγούδια και πολύ αργότερα ρεμπέτικα, με τα οποία ασχολήθηκα μετά.

- **Πιστεύετε ότι έχετε απήχηση στο γερμανικό κοινό:**

Οι εντυπώσεις μας από το ταξίδι

Για μένα το ταξίδι αυτό ήταν μία εμπειρία ζωής, διότι έμαθα για τον τρόπο ζωής των Γερμανών, τα ήθη, τα έθιμά τους αλλά και πράγματα για την ιστορία τους. Συνειδητοποίησα, λοιπόν, ότι έχουν ένα διαφορετικό τρόπο ζωής και θα ήταν καλό, νομίζω, να παίρναμε κάποια στοιχεία που τους χαρακτηρίζουν, όπως τη συνέπεια, την τάξη, την οργάνωση, την καθαριότητα στους δρόμους, την τήρηση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, το σεβασμό στο περιβάλλον και στο συνάνθρωπο. Είναι μία χώρα στην

οποία νιώθει κανείς απόλυτη ασφάλεια.

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού κατάλαβα ότι στη ζωή πρέπει να συνεργάζεται κανείς με τους ανθρώπους, ώστε να υπάρξει πρόοδος. Το αντιλήφτηκα από τη συνεργασία μεταξύ μας και με τα παιδιά από το γυμνάσιο του Σπηλίου. Παρόλο που ήμαστε εντελώς άγνωστοι, γρήγορα γίναμε φίλοι και επωφεληθήκαμε από αυτό. Κατάλαβα, επίσης, πως όταν βρίσκεσαι με κάποιον που δεν ξέρεις σε ένα άγνωστο μέρος, ξεπερνάς τις προκαταλήψεις σου εύκολα, γιατί υπερισχύει η ανάγκη για επικοινωνία.

Θα έλεγα ότι το Βερολίνο είναι μία όμορφη πόλη με πολλά ωραία μέρη. Οι κάτοικοι του είναι πολύ θερμοί και καλοί άνθρωποι, αρκεί να μάθεις τη νοοτροπία τους αλλιώς σου μοιάζουν ψυχροί, ξινοί και περίεργοι. Όλα τα αξιοθέατα μου προκάλεσαν εντύπωση. Αυτό που θα ήθελα να τονίσω είναι ότι οι Γερμανοί έχουν μία εντελώς διαφορετική άποψη για τους Έλληνες από αυτή που νομίζουμε. Τέλος, θα πρότεινα σε όλους να επισκεφτούν αυτήν την πόλη, γιατί εκτός του ότι είναι όμορφη αισθητικά, διαθέτει πολλές γέφυρες, καθώς και ένα ποτάμι (Spree), κατά μήκος του οποίου υπάρχουν γραφικές καφετέριες και ταβερνούλες με έντονο το παραδοσιακό στοιχείο.

Χαροκόπου Χ.

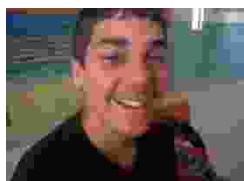
Στην εκδρομή στο Βερολίνο εντυπωσιάστηκα αρκετά από το σύνολο των δραστηριοτήτων του προγράμματος. Αυτό που μπορώ να πω είναι ότι πρόκειται για μια πόλη πολύ καθαρή με πάρα πολλά αξιοθέατα. Εκτός από την καθαριότητα, την χαρακτηρίζει και η οργάνωση. Η συνέπεια, μπορώ να πω, είναι χαρακτηριστικό όλων των Γερμανών. Τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς είναι πάντα στην ώρα τους και οι οδηγοί είναι πολύ σοβαροί, ευγενικοί και δείχνουν

κατανόηση.

Αυτό που μου άρεσε πολύ ήταν η διαμονή στο υπέροχο ξενοδοχείο και η φιλία που ανέπτυξα με τα παιδιά από το Σπήλι. Κατά την διάρκεια της εκδρομής ένιωσα έντονα τη φιλική και φιλόξενη διάθεση των Γερμανών. Οι Γερμανοί, ωστόσο, είναι λίγο παράξενοι και μουντοί άνθρωποι. Ίσως η αιτία να βρίσκεται στον καιρό, έτσι μουντός ήταν και εκείνος.

Με ευχαρίστησε που χρησιμοποίησα τη γερμανική γλώσσα που μαθαίνω στο σχολείο. Καταλάβαινα πολλές λέξεις και φράσεις και κατάφερα να συνεννοηθώ σε κάποιο βαθμό στα καταστήματα που ψώνιζα.

Μαρκουλάκη Ε.

Το ταξίδι αυτό ήταν εμπειρία ζωής για μένα, γιατί έκανα πράγματα που δεν είχα κάνει ξανά και επειδή δεν είχα φύγει ποτέ τόσο μακριά από την Κρήτη. Η πρώτη εικόνα που μου δημιουργήθηκε για τους ανθρώπους που ζουν σ' αυτήν την πόλη είναι ότι τηρούν όλους τους νόμους αυστηρά, έχουν πειθαρχία και σεβασμό. Θα τους χαρακτήριζα εργατικούς και συνεπείς.

Οι περισσότεροι ακολουθούν τη μόδα, αλλά υπάρχουν και κάποιοι που έχουν το δικό τους στυλ. Μου άρεσε πολύ η αρχιτεκτονική σε κάποια κτίρια και η κουζίνα τους. Οι γεύσεις ήταν διακριτικές χωρίς πολλά καρυκεύματα. Χρησιμοποιούν πολύ την κρέμα γάλακτος στις σάλτσες, έχουν πολλές σούπες και το κρέας το συνοδεύουν με πολύ νόστιμες πατάτες (Bratkartoffeln) ή με χειροποίητα μακαρονάκια (Spetzla). Οι

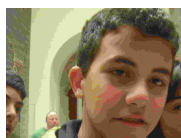

τιμές

στο εστιατόριο δε διαφέρουν πολύ από την Ελλάδα. Πιο ακριβά, όμως, είναι τα επώνυμα ρούχα και παπούτσια. Στα σούπερ μάρκετ κάποια προϊόντα μου φάνηκαν φτηνότερα.

Ευχαρίστως θα πρότεινα σε κάποιον να επισκεφτεί αυτήν την πόλη, γιατί η εικόνα που δημιουργείται καμία φορά για κάποιους ανθρώπους διαφέρει πολύ από την πραγματικότητα. Πάντως, αυτό που κατάλαβα εγώ στο ταξίδι μου είναι ότι οι Γερμανοί τρέφουν ένα σεβασμό για εμάς τους Έλληνες και την ιστορία μας.

Καγκάς Ν.

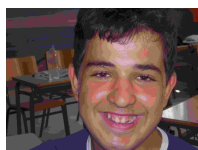

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού ένιωθα από τη μία πλευρά χαρά που το μοιραζόμουν με τους συμμαθητές μου και από την άλλη ενθουσιασμό για όλα όσα έβλεπα και γνώριζα. Θα χαρακτήριζα τους Γερμανούς ταυτόχρονα αυστηρούς και φιλικούς. Αυτό που παρατήρησα είναι ότι πολλοί άνθρωποι χρησιμοποιούσαν "παράξενα" ποδήλατα: άλλα με περισσότερα καθίσματα, άλλα με μεγάλες, μικρές ρόδες και άλλα με ξαπλωτά καθίσματα και τιμόνια που τα κρατάει κανείς έτσι ή αλλιώς... λες και ήταν αυτοσχέδιες κατασκευές, λες και προσπαθούσε ο καθένας να δηλώσει ένα στοιχείο από την προσωπικότητά του ανάλογα με το τι ποδήλατο χρησιμοποιούσε.

Εντύπωση μού έκανε το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι χόρευαν διάφορους χορούς στους δρόμους και πολλοί ήταν αυτοί που τους παρακολουθούσαν. Αυτό που μου άρεσε, όμως, ιδιαίτερα ήταν ο ζωολογικός κήπος, γιατί δεν είχα δει ξανά τόσο παράξενα ζώα.

Για μένα ήταν μία αξέχαστη εμπειρία που θα τη θυμάμαι μία ζωή, επειδή γνώρισα πώς ζουν οι άνθρωποι μίας άλλης χώρας, τις συνήθειες που έχουν, κάποια στοιχεία του πολιτισμού τους, αλλά και επειδή εξοικειώθηκα με τη δεύτερη ξένη γλώσσα που μαθαίνω στο σχολείο μου. Ίσως, μία ημέρα να έρθω για σπουδές εδώ, γιατί είναι όλα πολύ οργανωμένα. Εξάλλου, όπου και αν πηγαίναμε, μας αντιμετώπιζαν με σεβασμό. Το μόνο που δεν τους άρεσε ήταν που κάναμε 'λίγη' φασαρία.

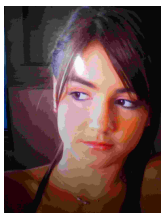
Χαροκόπος Κ.

Αυτό το ταξίδι μου άρεσε πολύ, γιατί έμαθα πώς μπορεί να είναι η ζωή στο εξωτερικό αλλά και σημαντικά πράγματα για έναν άλλο πολιτισμό. Απέκτησα μία πολύ θετική εικόνα για τον τρόπο που ζουν στη Γερμανία οι άνθρωποι. Με μία πρώτη ματιά θα χαρακτήριζα τους ανθρώπους αυτής της πόλης ευγενικούς στην καθημερινή τους επικοινωνία, πράγμα το οποίο αλλάζει, βέβαια, αμέσως όταν κάποιος δε συμμορφώνεται με τους κανόνες που υπάρχουν. Όταν, για παράδειγμα, σε ένα μουσείο άγγιζες "κατά λάθος" ένα γλυπτό, ερχόσουν αμέσως αντιμέτωπος με το αυστηρό ύφος του φύλακα.

Το Βερολίνο με εντυπωσίασε, επειδή είναι μια όμορφη πόλη με μεγάλη ιστορία και πολλά μνημειώδη αξιοθέατα, ανάκτορα και παλάτια, ανάγλυφους καθεδρικού ναούς, μουσεία με αμύθητο πλούτο ιστορικών ευρημάτων, και όλα αυτά διάσπαρτα στο ιστορικό κέντρο του Βερολίνου...

Μαρκουλάκης Δ.

Αυτό που με ενθουσίασε σε αυτό το ταξίδι είναι ότι γνώρισα μαζί με τους συμμαθητές μου ένα διαφορετικό πολιτισμό. Οι Γερμανοί, τελικά, είναι πιο φιλόξενοι από όσο πίστευα. Με όσους ήρθαμε σε επαφή συμπεράναμε ότι ήταν πολύ ευγενικοί προσπαθώντας να μας εξυπηρετήσουν και να απαντήσουν σε όλες μας τις ερωτήσεις. Εμείς οι Έλληνες δε μοιάζουμε καθόλου με τους Γερμανούς. Οι άνθρωποι εδώ τρέχουν να προλάβουν και είναι πιο οργανωμένοι. Η καθαριότητα και ο σεβασμός προς το περιβάλλον είναι στοιχεία που μας άφησαν άφωνους.

Σ' αυτό το ταξίδι είδα πράγματα που δεν είχα δει ξανά και που ίσως να μην ξαναδώ. Συγκινήθηκα ιδιαίτερα με την ιστορία του τείχους, επειδή αυτό το τείχος χώριζε στα δύο ένα έθνος για 28 ολόκληρα χρόνια. Προσπάθησα να φανταστώ πως να ήταν, άραγε, η ζωή αυτών των ανθρώπων πριν την ανοικοδόμησή του και τι μπορεί να ένιωσαν, όταν αυτό κατεδαφίστηκε. Πιστεύω, όμως, ότι δύσκολα μπορεί κανείς να νιώσει ό,τι αυτός ο λαός ένιωσε, αν δεν το ζήσει.

Από την επαφή μου με τους δύο Έλληνες καλλιτέχνες ένιωσα στη φωνή τους τη νοσταλγία για την πατρίδα, παρόλο που έδειχναν ευτυχισμένοι υποστηρίζοντας ότι οι καλλιτέχνες έχουν περισσότερες ευκαιρίες στο εξωτερικό.

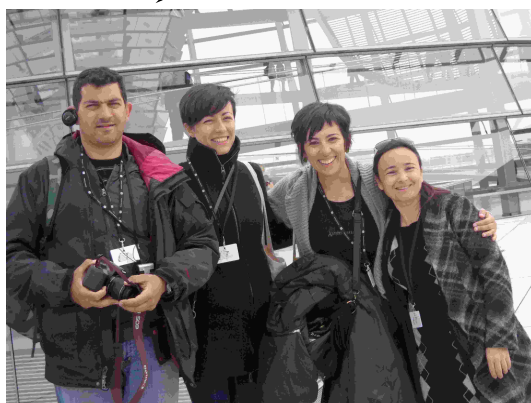
Ευχαρίστως θα ξαναπήγαινα στο Βερολίνο, γιατί υπάρχουν τόσα πράγματα που δεν πρόλαβα να δω. Εξάλλου θα ήθελα να κάνω και περισσότερη εξάσκηση στη γερμανική γλώσσα, επειδή μαθαίνει κανείς μία γλώσσα πιο γρήγορα, όταν την χρησιμοποιεί στο περιβάλλον που μιλιέται αποκλειστικά.

Νικολιδάκη Ε.

Επίλογος

Αυτή η εκδρομή θα στιγματίσει τη ζωή μας γιατί μαζέψαμε ωραίες αναμνήσεις και επιπλέον

- Μάθαμε για τη ζωή και το έργο δύο Ελλήνων καλλιτεχνών της διασποράς
- Γνωρίσαμε τον πολιτισμό μίας άλλης χώρας
- Διευρύνουμε τους οριζόντες μας.
- Εμπλουτίσαμε τις γνώσεις μας.
- Ξεπεράσαμε τον φόβο του άγνωστου.
- Γνωρίσαμε έναν άλλο τρόπο ζωής και τις συνήθειες ενός άλλου λαού.
- Γίναμε πιο ανεξάρτητοι.
- Συνεργαστήκαμε μεταξύ μας και με μαθητές ενός άλλου σχολείου και γίναμε φίλοι.
- Διασκεδάσαμε και δοκιμάσαμε τοπικές γεύσεις.
- Ακούσαμε και χρησιμοποιήσαμε στο περιβάλλον της τη δεύτερη ξένη γλώσσα που μαθαίνουμε στο σχολείο

Ευχαριστούμε τους μαθητές μας για την καλή συνεργασία και τις αξέχαστες στιγμές.